

Vesivarastrategia
Painotukset vuoteen 2010

Vesivarastrategian painotukset vuoteen 2010

Poikkeukselliset sääolot ja vesitilanteet viime vuosina ovat osoittaneet, että varautumista tulviin ja kuivuuteen on edelleen syytä parantaa. Tämä on tarpeen sekä vesistöjen käytön ja hoidon, patoturvallisuuden että vesihuollon kannalta. Erityisesti tämän vuoksi maa- ja metsätalousministeriö on päättänyt tarkistaa vuonna 1999 hyväksymäänsä vesivarastrategiaa.

Vesilain, poikkeuksellisista tulvista aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain sekä patoturvallisuussäädösten uudistaminen on vireillä. Vuonna 2001 tuli voimaan vesihuoltolaki, joka selvensi kuntien, vesihuoltolaitosten ja niiden asiakkaiden velvollisuuksia, oikeuksia ja vastuita vesihuollossa. Vuoden 2005 alusta voimaan tullut laki vesihuollon tukemisesta luo puolestaan entistä paremmat edellytykset parantaa maaseudun vesihuoltoa, alueellista yhteistyötä ja erityistilanteisiin varautumista. Toimenpiteitä suunnataan uusien säädösten linjausten mukaisesti.

Koko EU:n tasolla on meneillään vesipolitiikan puitedirektiivin toimeenpano ja tulvantorjunnan toimintaohjelman valmistelu. Rajavesistöyhteistyön kehittäminen on lähivuosien painopisteitä. Meidän on muutoinkin osallistuttava aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön, jotta Suomen tavoitteet ja maamme erityispiirteet otetaan huomioon yhteisten päätösten ja sopimusten valmistelussa ja toimeenpanossa. Myös osaamisen ja kilpailukyvyyn ylläpitäminen vesialalla vaatii kansainvälistymistä.

Erityistä huomiota ansaitsee julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien kehittäminen. Hyödynsaajat kantavat yhä suuremmassa määrin itse vastuun toimenpiteiden kustannuksista ja toteutuksesta. Valtion voimavaroja suunnattaessa on tarkoin harkittava, mitkä toimijat voivat vaikuttaa strategisten päämäärien saavuttamiseen ja halutun tuloksen aikaansaamiseksi yhteistyössä.

Vaikka toimintaympäristössä ja lainsäädännössä on viime vuosina tapahtunut paljon muutoksia, vesivarastrategia ja sen vuoteen 2010 sijoitettu visio ovat edelleen käyttökelpoisia. Nyt julkaistavilla vesivarastrategian painotuksilla selvennetään lähivuosien tärkeimpiä toimintalinjoja strategian toteuttamiseksi.

Helsingissä 24. helmikuuta 2005

Juha Korkeaoja
Maa- ja metsätalousministeri

Timo Kotkasaari
Osastopäällikkö, ylijohdaja

Vesivarastrategian visio 2010

Vesivarojen käyttö on monipuolista ja siinä otetaan tasapuolisesti huomioon erilaiset tarpeet, oikeudet ja velvollisuudet. Vesivarojen käyttö on yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävää.

Vesivarojen käyttäjät ovat tyytyväisiä vesihuollon palveluihin sekä vesistöjen käytettävyyteen ja tilaan.

Vesihuollon toimivuus, vesistötehtävien hoito sekä vesistörakenteiden turvallisuus on varmistettu myös poikkeuksellisissa oloissa.

Päämäärä I

Tulvariskejä hallitaan tehokkaasti ja luotettavasti

- 1 Suunnataan toimenpiteitä asutukselle ja yhteiskunnan tärkeille toiminnoille aiheutuvien vahinkojen vähentämiseen.
- 2 Huolehditaan siitä, että tulvavahingoille alttiita uusia rakennuksia, rakenteita ja toimintoja ei sijoiteta tulva-alueille.
- 3 Varmistetaan tulvantorjunnan ja pelastustoiminnan sujuvuus viranomaisten kesken.
- 4 Parannetaan varautumista suuriin tulviin ja pato-onnettomuuksiin ennustein, selvityksin ja suunnitelmin ottaen huomioon muutokset maankäytössä ja vesiolioissa.

Päämäärä II

Vesihuoltopalvelujen saataavuus ja laatu on varmistettu kaikissa oloissa

- 1 Edistetään alueellista suunnittelua, toimintojen kokoamista, yhteistyötä ja kumppanuuksia.
- 2 Varaudutaan erityistilanteisiin edistämällä verkostojen yhdistämistä ja vedenoton varajärjestelyjä.
- 3 Parannetaan vesihuoltoa maaseutuyhdyskunnissa ja vesihuoltolaitosten verkostojen ulkopuolelle jäävillä haja-asutusalueilla.
- 4 Varmistetaan, että vesihuoltopalvelut kunnissa kehittyvät tarvetta vastaavasti.

Päämäärä III

Vesivarojen käytettävyys ja tila ovat hyvät

- 1** Otetaan huomioon vaikutukset koko vesistöalueella toimenpiteitä suunniteltaessa, ohjattaessa ja toteutettaessa.
- 2** Edistetään pohjavesien selvityksiä ja seurantaa yhdyskuntien vedenhankintaa varten.
- 3** Varmistetaan jätevesien asianmukainen käsittely vesihuoltoa tuettaessa.
- 4** Parannetaan tietovarantoja ja paikkatietoja vesivaroista ja vesitaloudesta.

Päämäärä IV

Vesistöhankeiden hyödyt toteutuvat ja haitat ovat vähäisiä

- 1** Huolehditaan valtion vesistö rakenteiden turvallisuudesta ja toimivuudesta kaikissa vesitilanteissa.
- 2** Kehitetään säännöstelyjen monitavoitteista hoitoa vesistöjen käytölle ja tilalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
- 3** Saatetaan toteutetut vesistöhankeet nykyvaatimusten mukaisiksi lupaehtoja tarkistamalla, uusimalla rakenteita ja hyödyntämällä uutta tekniikkaa.
- 4** Otetaan hankkeiden suunnittelussa ja toteuttamisessa kattavasti huomioon eri käyttötarpeet ja ympäristötavoitteet.

Päämäärä V

Tutkimus- ja kehittämistoiminta on korkeatasoista ja käytäntöä palvelevaa

- 1 Tuetaan vesialan lainsäädännön valmistelua ja toimeenpanoa palvelevaa tutkimusta.
- 2 Edistetään poikkeuksellisiin vesioloihin varautumista palvelevaa tutkimusta.
- 3 Edistetään vesihuollon toimivuutta ja tehokkuutta palvelevaa tutkimusta ja kehitystyötä.
- 4 Osallistutaan EU:n tutkimusohjelmiin ja muuhun kansainväliseen vesialan tutkimusyhteistyöhön, jotta tulokset soveltuvat myös pohjoisiin oloihin.

Päämäärä VI

Suomi toimii aktiivisesti vesialan kansainvälisessä yhteistyössä

- 1 Edistetään vesialan kahden- ja monenvälistä yhteistyötä ja asian-tuntijavaihtoa.
- 2 Osallistutaan rajavesistöyhteistyön kehittämiseen nykytarpeita vastaavaksi.
- 3 Edistetään kehitysyhteistyötä kansainvälisesti sovittujen tavoitteiden toteuttamiseksi.
- 4 Osallistutaan Suomen toimintalinjojen määrittelyyn kansainvälisissä vesiasioissa.

Päämäärä VII

Vesivarattehtävissä on osaava ja asiakkaiden tarpeet tunteva henkilöstö

- 1** Varmistetaan tehtävien hyvään hoitamiseen tarvittava asiantuntemus ja sen jatkuvuus.
- 2** Syvennetään henkilöstön osaamista asiantuntijakoulutuksen, työssä oppimisen ja työkierron avulla.
- 3** Edistetään vesitalousasioiden hoitoa palvelevan koulutuksen kehittämistä tarvetta vastaavasti.
- 4** Kehitetään verkkopalveluja lähtien asiakkaiden tarpeista.

Päämäärä VIII

Yhteistyö sidosryhmien kanssa toimii hyvin

- 1** Otetaan huomioon maaseudun ja maan eri osien kehittämisen tavoitteet toimenpiteitä ja voimavaroja kohdennettaessa.
- 2** Huolehditaan hyvistä yhteistyösuhteista muiden viranomaisten, maakunnan liittojen, kuntien, etutahojen ja muiden sidosryhmien kanssa.
- 3** Varmistetaan tehokas viestintä ja vuorovaikutus vesitalousasioiden hoidossa.
- 4** Toteutetaan tavoitteita yhteistyötahojen kanssa niin, että työnjako, vastuut ja osallistumisperiaatteet ovat selkeät.

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

www.mmm.fi